

Hannah er en dansk-jødisk pige, der er 13 år i 2022:

JØDISK SOMMERLEJR ER SUPER SJOV

Jeg hedder **Hannah**, jeg er 13 år gammel, og jeg har tre storebrødre og en lillesøster, og jeg bor lidt udenfor København.

Jeg er lige startet i 8. klasse, og jeg kan godt mærke, at det er hårdere end i hvert fald 7. klasse. Der er flere krav, og vi begynder allerede at snakke om terminsprøver, og jeg ved godt, at det ikke er endnu, men ja. Jeg kan mærke, at der er blevet skruet op for varmen. Jeg kan virkelig godt lide at gå i skole, fordi jeg føler, at det er meget sjovt, at vi er sammen med vennerne. Jeg har ikke rigtigt nogen fag, som jeg ikke kan lide, så det er jo også nemt, at jeg ikke skal gå og frygte, hvilke fag der nu kommer.

I sommerferien var jeg på Sardinien og i Paris. Rigtig sjovt med min mor, far og søster. I min sommerferie var jeg også på en jødisk sommerlejr. Det var med nogle ledere, som var lidt ældre end mig. Så det var sjovt, at der ikke var stor aldersforskel. Det var en jødisk sommerlejr med mange mennesker fra forskellige lande. Derfor får man også et større netværk, hvilket var virkeligt sjovt at lære flere mennesker at kende. En jødisk sommerlejr er bare en normal sommerlejr, men hvor det kun er jødiske folk, der er med, og hvor vi lærer jødiske ting, holder jødiske traditioner osv.

Begge mine forældre er jøder, og min mors morfar flygtede fra 2. Verdenskrig, efter hans mor og far var blevet myrdet. Han flygtede som 9-årig med sin lillesøster på 7 år. De flygtede fra Tyskland til Danmark og endte så i Kolding, hvor de kom i hver deres familie. Min morfars plejefamilie dem ser vi faktisk stadig,

så dem har vi et rigtigt tæt bånd med. Den plejefamilie blev ligesom hans nye rigtige familie.

Vi er jo danskere og jøder på samme tid, men det er lidt afhængigt af, hvordan vi vil udtrykke os, afhængigt af hvilke mennesker vi er sammen med. Fx hvis vi er sammen med jøder og vores familie, så er vi meget stolte og gør meget ud af, at vi er jøder. Men hvis vi er sammen med vores ikke jødiske venner, så holder vi det lidt mere for os selv. Egentligt ikke fordi det er bevidst, men det er bare noget vi gør, fordi så snakker man jo ikke om jødedommen. Det er jo ikke det, der er vigtigt, når man er sammen med nogle, der ikke er jøder. Vi føler at vi er danskere, men ikke alle danskere føler, at vi er danskere. Nogle gange bliver der råbt nogle ting efter os, eller der bliver sagt noget om os, som laver en mur og en afstand mellem danskere og jøder. Det gør, vi ikke kan blive blendet sammen og være danskere alle sammen.

Nogle særlige traditioner, som er jødiske, og som jeg er glad for, er fx Chanukka, den jødiske jul. Det minder meget om jul, og Chanukka og jul er lidt det samme. Her er hovedtingene, for at jeg synes, det er sjovt, at vi får gaver, er sammen med familien, får traditionel mad osv. Så er jeg også rigtig glad for noget, der hedder Purim, som lidt er fastelavn. Her klæder vi os ud og har det sjovt med det. Vi larmer meget den dag, så det er sjovt.

Nogle gange, fra mine jævnaldrende, så går jeg og hører jokes, der bliver lavet om krigen, 2. Verdenskrig, om Holocaust. Fx hørte jeg engang nogle, der sagde, vi fortsætter, der hvor Hitler slap.

De går bare og griner af det og tænker slet ikke på noget, men os der hører det, som har en tættere relation på det, vi bliver rigtig kede af det, fordi at fx blev min oldemor og oldefar myrdet i Holocaust. Så vi får alle mulige billeder af hele den her krig, som de går og joker med og griner af, men hvor det faktisk har gjort, at vores oldefædre og oldemødre er døde af det. Fx så går de bare og joker med det, vi får alle mulige følelser eller tanker om, måske kunne jeg havde oplevet, hvordan min oldemors kram var i dag, men det skete ikke på grund af Holocaust, som de går og griner af.

Tit, når der har været en krig i Israel mellem Israel og Palæstina, så når jeg er på mine sociale medier, popper der mange videoer og billeder op. 'Israel har gjort det her forkert mod Palæstina' osv. Der er en forskel mellem Israel og jøder, fordi tit herhjemme i Danmark bliver os danske jøder sat til ansvar for det, der sker nede i Israel. Dét er mellem Israel og palæstinenserne. Så i Danmark når der er en israeler og en palæstinenser, der er sammen, så bliver der lavet en afstand ude fra, af dem, der kigger ude fra, mellem israeleren og palæstinenser, som egentligt ikke burde være der, for vi kalder bare hinanden fætre og kusiner, og vi har samme traditioner. Vi spiser fx begge ikke svinekød, men der bliver lavet en kamp mellem os begge, som ikke er en vi selv laver, men som bliver lavet ude fra.

Jeg vil helt klart mene, at det er godt, at der er forskellige minoriteter i Danmark, fordi at så er vi ikke alle sammen de samme, og så kan man altid kende forskel på os. Og det her med, at vi alle sammen kan være sammen. Vi er forskellige, men vi har sammen en fælles værdi, som vi kan bruge sammen.